

v evropské politice (27. 11. - 3. 12. 2017)

Událost týdne:

28. listopadu informoval britský deník The Daily Telegraph, že bylo dosaženo rámcové dohody ohledně účtu za odchod Velké Británie z EU ve výši mezi 45 a 55 miliardami eur. Informaci o uzavření dohody však následující den vyvrátil vyjednávač EU pro brexit Michel Barnier. Zároveň v rámci bezpečnostní konference v Berlíně uvedl, že doufá ve vyjednání finančních podmínek do zahájení unijního summitu v polovině prosince. Dle výsledků průzkumů agentury Survation, které byly zveřejněny na konci týdne, si polovina dotázaných Britů přeje referendum o konečné dohodě o brexitu a třetina se obává zhoršení jejich hospodářské situace po odchodu z EU. Britský expremiér Tony Blair zároveň prohlásil, že by brexit mohl být stále odvrácen. Upozornil také na nemožnost opuštění jednotného trhu při zachování všech jeho výhod, což se snaží vyjednat britská vláda.

27. listopadu informoval server iROZHLAS.cz, že nová jednání o německé vládě by mohla začít až v příštím roce. Předcházet bude stranický sněm SPD a obnovení jednání strany s kancléřkou Angelou Merkelovou. Podle průzkumů televize RTL a N-tv si 40 % Němců přeje obnovení velké koalice konzervativní unie (CDU/CSU) a sociální demokracie (SPD). Pro menšinovou vládu CDU/CSU a Zelených se vyslovilo 27 % a pro nové volby 26 % dotázaných. Dle průzkumů by nové volby přinesly stejné rozložení politických sil. Během téhož týdne ukončil německý prezident Frank-Walter Steinmeier sérii schůzek s představiteli stran setkáním s kancléřkou Angelou Merkelovou (CDU), bavorským premiérem Horstem Seehoferem (CSU) a předsedou SPD Martinem Schulzem. Cílem setkání bylo zabránit předčasným volbám. Schulz mimo jednání uvedl, že velká koalice není automatickým řešením a pravděpodobnost jejího vzniku odhadl na 50 %. Popřel tak, že by se představitelé stran již dohodli zahájit o ní rozhovory. Jednou z klíčových podmínek účasti SPD ve vládě je například podpora reformy EU.

28. listopadu rezignovala irská vicepremiérka Frances Fitzgeraldová, aby zabránila vyhlášení předčasných voleb a zachránila menšinovou vládu premiéra Leo Varadkara. Učinila tak na základě návrhu hlasování o nedůvěře, který vnesla opoziční strana Fianna Fáil, jež Varadkarovu menšinovou vládu podporuje. Politickou krizi vyvolalo podezření, že vicepremiérka byla zapojena do kampaně na zdiskreditování policejního vyšetřovatele, který upozornil na korupci v policii. Předčasné volby před Vánoci by mohly zkomplikovat plánovaný summit lídrů EU, na kterém se má mimo jiné jednat o irsko-britských hranicích po brexitu.

29. listopadu bylo zahájeno dvoudenní setkání lídrů zemí EU a Afriky v Abidžanu v Pobřeží slonoviny, jehož cílem bylo omezit migraci do Evropy a zajistit bezpečnost v regionu, včetně ukončení utrpení lidí v libyjských uprchlických táborech. Země EU a Afriky se shodly, že zásadní je zachraňování životů, boj s pašeráky a zlepšování perspektiv pro mladé Afričany. Klíčové bude spuštění mechanismu vnějších evropských investic, který by do roku 2020 mohl Africe poskytnout až 44 miliard eur.

30. listopadu potvrdily Evropský parlament a členské země EU konečnou podobu unijního rozpočtu na rok 2018. Závazky budou činit v přepočtu 4,1 bilionu Kč, platby 3,7 bilionu Kč. Dle návrhu Evropské komise bude snížena předvstupní podpora Turecku o 2,7 miliardy Kč, a to vzhledem k tamnímu omezování demokracie. EU se podařilo zvýšit objem prostředků na potírání migračních a bezpečnostních hrozeb a na hospodářský růst a zaměstnanost.

1. prosince začaly v Madridu výslechy katalánských exministrů a lídrů separatistických organizací Ómnium a Katalánské národní shromáždění (ANC), kteří jsou od poloviny října ve vazbě. Dle španělských médií by mohlo být všech deset zadržených propuštěno na základě kauce, kterou chce zaplatit ANC. Případ převzal předchozí týden nový soudce, který nechal v listopadu na kauci propustit několik bývalých členů katalánského parlamentu. O dva dny později se tisíce lidí účastnily na olympijském stadionu v Barceloně protestního koncertu, jehož výtěžek by měl putovat do fondu právě na případné vyplácení kaucí.

Telegraficky:

- Dne 29. listopadu uvedl eurokomisař pro rozšíření Johannes Hahn v rozhovoru pro deník Wiener Zeitung, že EU stále více uvažuje o přijetí zemí západního Balkánu mezi členy bloku, čímž by byl lépe udržován mír v regionu a kontrolována imigrace. Oficiálními kandidáty je Albánie, Makedonie a Černá Hora a o kandidátský status usiluje také Bosna a Hercegovina a Kosovo. Dvacetimilionový západní Balkán zároveň, dle komisaře, představuje pro EU atraktivní trh.

